

Lehdistötiedote

Luxemburg, 21. helmikuuta 2017

EU:n tarkastajat: Natura 2000 -verkoston hallinnointia, rahoitusta ja seurantaa on parannettava

Natura 2000 -verkosto on EU:n merkittävin biologista monimuotoisuutta suojeleva ohjelma. Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uudessa kertomuksessa todetaan, että verkoston hallinnointia, rahoitusta ja seurantaa on parannettava. Tarkastajat totesivat, että Natura 2000:lla on merkittävä rooli biologisen monimuotoisuuden suojelussa mutta verkoston hallinnoinnissa on puutteita ja kuluista ja rahoituksesta ei ole saatavilla luotettavia tietoja. Rahoitusta ei ollut mitoitettu riittävän hyvin luotoalueiden tarpeiden mukaisesti.

Tarkastajat kävivät 24:llä Natura 2000 -alueella Ranskassa, Saksassa, Espanjassa, Puolassa ja Romaniassa, joissa surin osa Euroopan luonnonmaantieteellisistä alueista sijaitsee. Lisäksi he kuuluivat eri sidosryhmiä. Tarkastajat tiedostavat, että Natura 2000 on biologisen monimuotoisuuden suojelussa tärkeässä asemassa, mutta he tulivat silti siihen johtopäätökseen, ettei kaikkia verkoston tarjoamia mahdollisuuksia ollut pantu täytäntöön.

“Natura 2000 -verkoston luominen on ollut pitkä prosessi, jonka on nyt saatu suurelta osin päätökseen. Jotta biologisen monimuotoisuuden suojelu olisi riittävää Natura 2000 -alueilla, jäsenvaltioiden on toteutettava asianmukaisia suojelutoimenpiteitä, joilla on riittävä rahoitus ja kattava joukko indikaattoreita tulosten mittaamiseen,” toteaa kertomuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Nikolaos Milionis.

Tarkastajat havaitsivat, että jäsenvaltiot eivät hallinnoineet Natura 2000 -verkostoa riittävän hyvin. Asianomaisten viranomaisten, sidosryhmien ja naapurijäsenvaltioiden välistä koordinaatiota ei ollut kehitetty riittävästi. Tarpeelliset suojelutoimenpiteet viivästyivät liian usein tai niitä ei ollut määritelty asianmukaisesti. Tarkastuskäynnin kohteena olleet jäsenvaltiot eivät arvioineet riittävästi hankkeita, joilla oli vaikutusta Natura 2000 -alueisiin. Komissio valvoi aktiivisesti jäsenvaltioita, mutta sen ohjeistuksen välittämistavassa oli parantamisen varaa. Komissio käsitteli suuren määrän valituksia. Yleensä jäsenvaltioiden kanssa päästiin ratkaisuun, mutta tarvittaessa jouduttiin käynnistämään rikkomismenettelyjä.

Tarkastajien mukaan EU:n rahastoja ei käytetty tehokkaasti verkoston hallinnoinnin tukemiseen. Jäsenvaltioiden toimintatapana oli käyttää olemassa olevia EU-varoja niiden omien varojen

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot.

Erityiskertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Tiedottaja

Puh. (+352) 4398 47063

Matkapuhelin: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Lehdistöavustaja

Puh. (+352) 4398 45410

Matkapuhelin: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi L-1615 Luxembourg

Sähköposti: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

lisäksi. Tarkastajat havaitsivat, että verkoston kuluista ja rahoitustarpeista ei ollut saatavilla luotettavia tietoja. Saatavilla oli vain vaillinainen kuva EU:n rahoituksesta vuoteen 2013 asti ja suunnitellusta varojen jakamisesta vuosina 2014–2020. Alueiden hoitosuunnitelmissa ei juurikaan ollut täydellisiä kustannusarvioita. Vuosien 2014–2020 ohjelma-asiakirjoissa ei tuotu selvästi ilmi rahoitustarpeita eikä komissio puuttunut järjestelmällisesti näihin vajavaisuuksiin. EU:n rahoitussuunnitelmia ei ollut mitoitettu riittävän hyvin alueiden tavoitteiden mukaisesti.

Seuranta- ja raportointijärjestelmät olivat riittämättömät: käytössä ei ollut erityistä tulosindikaattorijärjestelmää, jonka avulla arvioitaisiin EU:n varojen käyttöä. Rahoitusohjelmissa indikaattorit liittyivät biologista monimuotoisuutta koskeviin yleisiin tavoitteisiin verkoston suojelutulosten sijaan. Alueen hoitoa koskeviin asiakirjoihin ei useinkaan sisältynyt seurantasuunnitelmaa. Perustietoja alueiden ominaisuuksista ei yleensä ollut päivitetty seurannan jälkeen. Jäsenvaltioiden toimittamat tiedot olivat liian usein epätäydellisiä ja niiden vertailu oli haasteellista.

Tarkastajat esittävät komissiolle ja jäsenvaltioille useita suosituksia, joiden tarkoitus on edistää luontodirektiivien täysimääräistä täytäntöönpanoa, selvittää Natura 2000 -verkoston rahoitusta ja tilinpitoa ja parantaa Natura 2000 -ohjelman tulosten mittaamista.

Toimittajille tiedoksi

Biologisen monimuotoisuuden häviäminen on EU:n tärkeimpiä ympäristöön liittyviä haasteita. Lintu- ja luontotyyppidirektiiveissä käyttöön otetulla Natura 2000 -verkostolla on keskeinen osa EU:n vuoteen 2020 ulottuvassa strategiassa, jonka tavoitteena on pysäyttää biologisen monimuotoisuuden väheneminen ja parantaa luontotyyppien ja lajien suojelun tasoa.

Direktiivit tarjoavat yhteiset puitteet luonnonsuojelulle kaikissa jäsenvaltioissa. Natura 2000 -verkosto kattaa yli 18 prosenttia EU:n maa-alueista ja noin kuusi prosenttia EU:n merialueista, ja siihen kuuluu koko Euroopassa 27 000 aluetta, joilla suojellaan erilaisia luontotyyppisiä ja lajeja. Sosioekonominen toiminta ei ole kiellettyä Natura 2000 -alueilla, mutta jäsenvaltioiden on varmistettava, että se ei heikennä alueita, ja toteutettava suojelutoimenpiteet, joita suojeltujen lajien ja luontotyyppien suotuisan suojelun tason säilyttäminen tai niiden ennalleen saattaminen edellyttää.

Erityiskertomus nro 1/2017 ”Natura 2000 -verkoston mahdollisuuksien täysimääräinen täytäntöönpano edellyttää lisätoimia” on saatavilla 23:lla EU:n kielellä tilintarkastustuomioistuimen sivustolla (eca.europa.eu).